

Nederlandse Galerie Associatie

NGA jaarverslag 2023

Uit hoofde van artikel 13.3 van de statuten van de vereniging dient de NGA binnen zes maanden na afloop van het boekjaar een jaarverslag uit te brengen. Met genoeg presentieert het bestuur van de NGA het verslag over 2023.

1. Belangenbehartiging en professionalisering

Een van de primaire taken van de NGA is de omzet van galeries te bevorderen en kosten voor galeries en kunstkopers te helpen verlagen. Op verschillende manieren is daaraan in 2023 gewerkt: zo is helaas tevergeefs geprobeerd de Kunst Koop Regeling (KKR) overeind te houden, zijn de kunstbeurzen steeds achteraf geïnformeerd over de (on)tevredenheid van de deelnemende galeries met de geboden dienstverlening en is aan de campagne voor de KunstKadoBon vorm gegeven.

KKR

Door de Algemene Ledenvergadering 2023 is besloten dat de NGA middels een korte enquête de ervaringen van galeries met de KKR inventariseert. 25 galeries namen aan deze enquête deel, waarvan 21 de KKR (nog steeds) aan bieden. 4 galeries bieden de KKR niet (meer) aan, omdat deze naar hun mening ondoenlijke voorwaarden oplegt aan zowel de galerie als de kunst koper.

76% van de respondenten biedt een *eigen financieringsregeling* aan. 5 van de 21 doen dit alleen als de koper voor de KKR wordt afgewezen. Een dergelijke eigen regeling is altijd renteloos, maar het werk blijft doorgaans in bezit van de galerie totdat het is afbetaald. De voorwaarden voor kunstkopers om gebruik te kunnen maken van de KKR worden door 62% van de galeries als onredelijk gezien. Omdat dit ook de goede naam van de galeries aantast zijn deze kredietvoorwaarden het belangrijkste probleem.

Maar ook voor potentiële kredietverschaffers zijn deze door de AFM opgelegde voorwaarden een struikelblok. Zo beëindigde Santander zijn samenwerking met het Mondriaanfonds in november 2023 omdat de bank geen gat meer zag in de Nederlandse markt voor consumptief krediet. Het Mondriaanfonds ging vervolgens in zee met TINKA, maar ook dit bleek uiteindelijk een doodlopende weg. In overleg zoekt het Mondriaanfonds nu naar nieuwe mogelijkheden om de verkoop van nieuwe kunst door galeries te stimuleren.

Klanttevredenheidsenquêtes

Te beginnen met Art Rotterdam 2022, dat in 2022 vanwege de coronamaatregelen in juni plaatsvond, doet de NGA onder leden die aan kunstbeurzen deelnemen onderzoek naar hun tevredenheid met de wijze waarop de beurs is georganiseerd, de voorzieningen die de beursorganisatie biedt en de gerealiseerde verkoop. Met deze enquêtes wil de NGA inventariseren wat er op de grote Nederlandse kunstbeurzen goed gaat en wat verbetering

behoeft. Inmiddels is dit bij zeven beurzen gedaan. Na verwerking van de gegevens worden de belangrijkste uitkomsten met de beursorganisatie, met de deelnemende galeries en met de Nederlandse Vereniging van Kunstbeurzen (NVKB) gedeeld. Een overzicht van de uitkomsten is voor het eerst op de ALV 2023 gepresenteerd.

Sectoronderzoek in 2025

Door zelf onderzoek te doen of te entameren brengt de NGA periodiek de positie van galeries en van hun clientèle in beeld. Deze sectoronderzoeken worden sinds 2007 in opdracht van de NGA verricht.

Begin 2025 wil de NGA opnieuw een sectoronderzoek doen. Daartoe worden galeries, kunstbeurzen en kunstkopers uitgenodigd deel te nemen aan een enquête-onderzoek. Een vergelijkbaar onderzoek is in 2021 gedaan. Voor de financiering kon steeds een beroep op het Mondriaanfonds gedaan worden. Wij hopen dat dat voor het ko

- in hoeverre de sector inmiddels van Corona hersteld is
- in hoeverre de door Corona versterkte digitaliseringstrend zich heeft doorgezet
- hoe de vorig jaar geïntroduceerde Gallery Fair Practice Code ervaren wordt
- wat de kenmerken zijn van de kunstenaars die door galeries vertegenwoordigd worden. Dit punt en met name de mate waarin vrouwelijke kunstenaars vertegenwoordigd worden, is aangedragen door degenen die onderzoek hebben gedaan naar de representatie van vrouwelijke kunstenaars.¹

mende onderzoek ook lukt.

Aandachtspunten zullen zijn:

Kunst Kado Bon

Eind 2020 lanceerde de NGA de Kunst Kado Bon (KKB). De bon, met een waarde naar keuze tussen 100 en 2.000 euro, is uitsluitend te koop en inwisselbaar bij galeries die zijn aangesloten bij de NGA en richt zich zowel op privé personen als op bedrijven en instellingen die op zoek zijn naar een bijzonder cadeau. De ontvanger van de bon kan hiermee vervolgens een kunstwerk naar eigen keuze aanschaffen. Tot nu toe bieden 23 galeries de KKB aan.

Om meer bekendheid aan de KKB te geven is in 2023 een marketing campagne opgezet die via een visuele oproep in flyers, social media en advertenties in geselecteerde bladen aandacht vraagt voor de bon.

NGA professionaliseert

In 2022 is door de NGA een nieuwe gedragscode voor galeries opgesteld, aan de ALV voorgelegd en aanvaard. Deze is met niet-essentiële aanpassingen door het Mondriaanfonds overgenomen, onder de naam Gallery Fair Practice Code. In zijn subsidiebeleid stelt het Fonds het onderschrijven van deze Code door galeries als voorwaarde. Daardoor wint de Code aan kracht. Begin 2023 is door het Mondriaanfonds in een persbericht bekendheid gegeven aan de Gallery Fair Practice Code.

Het bestuur heeft in 2022 geactualiseerde versies van de Statuten en het Huishoudelijke Reglement aan de ALV ter goedkeuring voorgelegd. Deze zijn zonder bezwaar aanvaard.

---

¹ Maxime van Haeren, Hannah Sweering, Hans Mariën, *Vrouwelijke beeldend kunstenaars in Nederland: arbeidsmarktpositie, carrièreverloop, representatie*, 2024, pp.96-97

NGA netwerkt

De NGA participeert actief binnen de BKNL, het platform en lobbyorganisatie voor beeldende kunst. Behalve brancheorganisaties, als de Museumvereniging, de Zaak Nu, de NGA en de NVKB, nemen beroepsorganisaties van kunstenaars en Kunsten '92 als overkoepelende belangenorganisatie aan dit tweemaandelijks overleg deel. En, last but not least, OCW en Mondriaanfonds. In 2023 werden naast zaken als fair pay, ethische codes, kunstenaarshonoraria ook de dreigende btw verhoging aan de orde gesteld. Om een btw verhoging te verhinderen participeert NGA in een brede lobbygroep, waarin ook de KVHOK en de veilinghuizen vertegenwoordigd zijn.

De NGA is actief lid van de FEAGA, de Federation of European Art Gallery Associations. Van de FEAGA zijn 16 nationale galerie-associaties lid. Bovendien zijn 6 landen kandidaat-lid. In totaal vertegenwoordigt zij een duizendtal galeries. De FEAGA spant zich op Europees niveau in voor een laag BTW tarief, voor een dragelijk witwas beleid en informeert leden over de import- en exportregulering met het VK na Brexit. Verder adviseert FEAGA met name kandidaat-leden over professionalisering van de galeriesector. De huidige voorzitter van de NGA fungeert sinds 2023 ook als voorzitter van het 5-koppige FEAGA bestuur.

Jubiläumpresentatie

In november 2023 is het 20-jarig jubileum van de NGA gevierd door de inrichting van een stand op UNFAIR. Alle 92 leden van de NGA is gevraagd zich met een werk te representeren. Aan deze verkooppresentatie deden 59 leden mee. De kosten van standhuur en inrichting werden door de NGA gedragen. Deze samenwerking met UNFAIR werd van beide kanten zeer gewaardeerd en kan in de toekomst tot meer van dergelijke initiatieven leiden die de zichtbaarheid van de NGA en haar leden versterken.

2. Bestuur en ALV

Het NGA bestuur heeft in 2023 negen keer vergaderd, waarvan vier keer fysiek. Daarbovenop hield de NGA op 8 juni 2023 haar jaarlijkse Algemene Ledenvergadering in het Hof van Cartesius in Utrecht. Punten van bespreking waren de Gallery Fair Practice Code, de KKR en de Gallery Climate Coalition. Zie voor de notulen: <https://nederlandsegalerieassociatie.nl/downloads>

Op deze vergadering werd Renan Beunen (Galerie Akinci, Amsterdam) als kandidaat-lid voorgesteld. Haar kandidatuur is door de ALV bevestigd. Daarmee bestaat het bestuur uit acht leden waarvan de helft galeristen.

3. Ledenwerving

De NGA kent op dit moment 91 leden. Dit betekent een toename van 31 leden (51%) in de laatste drie jaar. De groei van het ledental is het resultaat van een actieprogramma dat het huidige bestuur vanaf 2020 uitvoert. Dienstbaarheid en zichtbaarheid zijn hierbij sleutelwoorden.

Verhoging van het ledental draagt bij aan de financiële gezondheid van de NGA en daarmee aan haar slagkracht, maar is ook van belang voor de geloofwaardigheid van de NGA als

brancheorganisatie. Hoe groter het ledenaantal, hoe meer belang het MF en OCW hechten aan onze adviezen en hoe groter het lobbysucces. Daarbij achten MF en OCW het van belang dat de NGA een afspiegeling vormt van de branche in al haar verscheidenheid – zowel qua locatie als qua aanbod.

4. Financiën

Het boekjaar 2023 eindigde met een verlies van € 7.348. Dit verlies is het gevolg van de jubileumpresentatie die € 6.000 gekost heeft, afschrijving van wanbetalers en eenmalige uitgaven ten behoeve van de KKB campagne en de nieuwe website. Het verlies gaat ten laste van het eigen vermogen dat begin 2024 € 77.004 bedraagt. De contributie blijft € 380 per jaar. Adspirant leden – galleries die op het moment van toetreding tot de NGA minder dan vijf jaar bestaan - krijgen de eerste twee jaar een korting van 50%.

5. Tot slot

Sinds 2020 heeft het huidige bestuur met een nieuw elan een actieve politiek gevoerd waarmee de teruggang van het ledental gekeerd is en de zichtbaarheid van de NGA versterkt is. We participeren weer actief binnen de landelijke lobbies en inspraak-gremia en de pers weet ons beter dan eerst te vinden als spreekbuis namens de branche. De belangstelling voor de jubileumpresentatie zien wij als een bevestiging van en waardering voor de door het bestuur gevoerde beleid.